

WEB TABANLI UYGULAMA GELİŞTİRME 1- TEMEL KAVRAMLAR

Web Sayfası

İnternet [World Wide Web (www)] için hazırlanan ve web tarayıcıları aracılığıyla görüntülenebilen belgeye **web sayfası** adı verilir. Standart bir web sayfası, farklı web sayfalarına bağlantıları içermekte olup farklı teknolojilerle hazırlanabilmektedir.

Web Sitesi

Web sitesi, web üzerinde yer alan sayfaları ziyaretçilerin kullanımına sunan sayfalar bütünüdür.

Alan Adı (Domain)

IP (İnternet Protokol) adresi şeklinde ifade edilen, bilgisayarların birbirleri ile iletişim kurmasını sağlayan, numerik sisteminin daha kolaylaştırılmış ve rahatça girilebilmesi için kelimelerle ifade edilen hâlidir (Görsel 1.1). “Web sitesinin, internet dünyası içindeki kimliği” olarak da tanımlanır.

Örnek:

www.meb.gov.tr

www.alanadi.alanadiuzantisi.ulkekisaltmasi

Alan Adı Uzantıları

En yaygın alan adı uzantıları aşağıdaki gibidir.

gov (government) :	Devlet kurumları
edu (education) :	Eğitim kurumları
k12 (kindergarten 12) :	Temel eğitim ve ortaöğretim kurumları
org (organization) :	Ticari olmayan kuruluşlar
com (company) :	Ticari kuruluşlar
mil (military) :	Askerî kurumlar

Hosting (Web Sitesi Barındırma)

Hazırlanan web sitelerinin belirlenen alan adlarına göre internet ortamında yayınlanmasını sağlayan hizmet türüne **hosting** denir. Web sitesine ait içeriğin tutulduğu (barındırıldığı) alanla ilgili hizmet desteğini kapsar. Bu hizmet, hosting firmaları tarafından belirli süreliğine ve farklı paket özellikleriyle sağlanır. Hosting paketleri; web sitesinin yer alacağı fiziksel sunucu için bellek, işlemci ve disk alanı gibi kaynakların boyutuna, hızına ve sağlanacak diğer desteklere göre değişiklik gösterir.

Web Yazılımcısı Roller

Web sitesinin kullanıcılar için etkin bir yapıda olması görünen yüzü oluşturan “tasarım” ve bu yüzün arka planını oluşturan “geliştirme” işlevlerinin bütünleştirilmesi ile sağlanır. Web yazılımcı rolleri, tasarım ve geliştirme süreçlerinin istenen şekilde yürütülmesi için önemlidir.

1- Ön Uç (Frontend) Yazılımcı Rolü

Ön uç, web sitesinin ziyaretçi tarafından görülen ve üzerinden etkileşime geçilen arayüz kısmına verilen addır. **Ön uç yazılımcı**, bu arayüzün geliştirilmesini sağlar

Ön uç geliştirme süreci içinde, ağırlıklı olarak web arayüzünün kullanıcıya yansıyan kısmına odaklanan HTML, CSS ve JavaScript dilleri kullanılır.

2- Arka Uç (Backend) Yazılımcı Rolü

Arka uç web sitesinin ziyaretçi tarafından görülmeyen sunucu etkileşimi, ön uç veri alışverişi (veri tabanı ile kayıt / güncelleme / silme etkileşimi) gibi işlemlerin gerçekleştirildiği; sitenin sağlıklı çalışmasını sağlayan arka plan kısmına verilen addır.

3- Full Stack Yazılımcı Rolü

Full stack yazılımcılar, web uygulamaları veya yazılımı geliştirirken; bu yazılımın arka uç ve ön uç kısımlarını geliştirme kabiliyetine sahip kişilerdir.

İşaretleme Dili (HTML)

İşaretleme dili, metinler için yapılandırma veya biçimlendirme açıklamalarını içeren “etiket” (tag) adı verilen elemanlarla tanımlanan yapay bir dildir.

- HTML komutları, herhangi bir metin düzenleme editöründe yazılabileceği gibi çeşitli web tasarım editörleriyle de oluşturulabilir.
- HTML komutları etiketlerden (tag) oluşur.
- HTML etiketleri yazılırken Türkçe karakterler (ç, ğ, ı, ö, ş, ü) kullanılmamalıdır.
- İstisnai durumlar dışında, açılan bir etiket kapatılmalıdır. İlk açılan etiket en son kapatılır ve etiketi kapatma sırasında “/” (**eğik çizgi**) işareti unutulmamalıdır.

CSS [Cascaded Style Sheet(Basamaklı Stil Şablonu)]

Basamaklı Stil Şablonu (CSS), kendine özgü kuralları ile web sitelerinin görsel olarak biçimlendirilmesini sağlayan bir tanımlama dilidir. Web siteleri üzerinde geniş bir görsel denetim imkânı sunan CSS, HTML ve JavaScript ile birlikte temel web teknolojileri arasında yer alır.

CSS ile web sayfalarının yerleşim ve renk düzeninin yanı sıra yazı tipleri, başlık biçimleri ve diğer görsel unsurlarıyla ilgili etkili, fonksiyonel kontroller sağlanabilir. Etkili bir CSS kodlaması, web sitelerinin kullanılabilirliğine de doğrudan etki eder.

WYSIWYG [What You See Is What You Get (Editörler)]

WYSIWYG (What You See Is What You Get), “Ne görüyorsan onu alırsın.” demektir. WYSIWYG editörlerinin kullanımı hiç HTML bilgisi gerektirmez, hiçbir kodlama tecrübesi olmayan kullanıcıların, web sayfası kodlama süreçlerine uyumunu kolaylaştırır.